

KÖMÜVES ZSOLT¹**A nagykanizsai iskolaintegráció okainak a vizsgálata**

Írásomban arra keresem a választ, hogy milyen gazdasági megfontolások vagy szervezési átalakítások tették indokolttá Nagykanizsa két meghatározó iskolájának integrációját. Munkám során részletes vizsgálatokkal tárom fel az integráció gazdasági okait, összefüggéseit. A gazdasági vizsgálatokon kívül az elemzés tárgyát képezte, hogy miként érintette az egybeolvadás a két iskola pedagógusait. E komplex vizsgálat következményeként ok-okozati összefüggéseket tárok fel, és javaslatokat fogalmazok meg a hatékonyabb működés érdekében.

Bevezetés

Az oktatásszolgáltatás, még akkor is, ha alanyi jogon jár, legyen szó köz-, vagy felsőoktatásról, mindenképp pénzbe kerül (Kanaki, 2010). Ha különböző mértékben is, de zsebébe nyúl a szülő, az önkormányzat, a fenntartó, az alapítvány és az állam is. Ezért nem mindegy, hogy a pénz hogyan hasznosul. Az elmúlt években a spórolás jegyében a kormányzat az iskolaátalakítási reform keretében számos – diákokat, szülőket, pedagógusokat érintő – fájdalmas lépés meghozatalára kényszerült. Példaként említhetjük az iskolabezárásokat, iskola-összevonásokat, pedagógus-elbocsátásokat, amelyek pénzügyi hozadéka még ma sem látszik. Az integrációt a gazdasági válság és a csökkenő gyereklétszám generálta, amelyhez hozzájárult a tanulói létszám drasztikus csökkenése is. Az iskola-összevonások számos helyen ellenállásba ütköztek; több városban is diákok demonstráltak, szülők tiltakoztak az integráció ellen, azonban így sem sikerült meghiúsítani az iskola-összevonásokat.

Ezek a gondolatok ösztönöztek arra, hogy megvizsgáljam, milyen gazdasági megfontolások vagy szervezési átalakítások tették indokolttá Nagykanizsa két meghatározó iskolájának integrációját. Munkám során részletes vizsgálatokkal tártam fel az integráció gazdasági okait, összefüggéseit. A gazdasági vizsgálatokon kívül elemeztem azt is, hogy miként érintette az egybeolvadás a pedagógusokat és a két iskola tanulóit. E komplex vizsgálat következményeként ok-okozati összefüggéseket tárok fel és javaslatokat fogalmazok meg, a hatékonyabb működés érdekében. Munkám sikeres elkészítésében jelentős segítséget kaptam az integrált

¹ PhD, egyetemi adjunktus, Kaposvári Egyetem Gazdaságtudományi Kar. Agrárgazdasági- és Menedzsment Tanszék, komuves.zsolt@ke.hu

iskola főigazgatójától, aki – a személyes interjún túl – lehetőséget biztosított arra, hogy további vizsgálatokat végezhessek az iskola pedagógusaival, diákjaival.

A kutatás módszerei

A célkitűzésben megfogalmazott célok elérése érdekében primer és szekunder adatforrásokra támaszkodtam. Primer információs forrásként egy általam összeállított interjúcsomagot használtam fel, amelyben az integrált iskola igazgatójával (Szermek Zoltán) arra kerestem a választ, vajon mi indokolta a két iskola összevonását, milyen tapasztalatai vannak arra vonatkozólag, hogy hogyan élték meg az egybeolvadást mind a diákok, mind a tanárok. Az interjú megkezdése előtt engedélyt kértem igazgató úrtól, hogy az elhangzott információkat diktafonra rögzíthessem.

Szekunder információforrásként áttanulmányoztam az oktatásra vonatkozó statisztikai kimutatásokat, évkönyveket és az ehhez kapcsolódó hazai publikációkat. Az adatok értékeléséhez a Microsoft programcsomagot alkalmaztam. A kapott eredményeimet táblázatokban, grafikonokon foglaltam össze.

Eredmények

Az eredmények ismertetése előtt ismerkedjünk meg az integrációra kerülő két középiskolával.

Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola

1964-ben szólalt meg az első csengőszó a Nagykanizsai 2. sz. Gimnáziumban. Az iskola 1967-ben vette fel Dr. Mező Ferenc nevét, aki az 1928. évi amszterdami olimpián sporttörténeti munkájával első helyezést ért el. Az iskolában kezdetektől folyik gimnáziumi képzés nappali és levelező tagozaton. A 2004/2005. tanévtől a 9. évfolyamon nyelvi előkészítő osztály indult. A szakközépiskolai képzés 1965-ben indult be mechanikai műszerészképzéssel. 1972-től ezt közgazdasági képzés váltotta fel. 1993-ban indultak az ún. világbanki modell szerinti osztályok közgazdasági és kereskedelem–marketing szakmacsoportban. Ezek a képzési formák nyitottak a város, a régió és a megye más gimnáziumaiban, illetve szakközépiskoláiban érettségiző diákok előtt is (Pedagógiai program, 2012).

Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola

Az iskola jogelődjét 1831-ben nyitotta meg az izraelita hitközség, 3 osztályos fiúnépiskolaként. Intézményük a magyar közoktatás történetében elsőként folytatott kereskedelmi jellegű képzést vidéken. 1857-től az alapiskolára két évfolyamos kereskedelmi szakiskolát építettek. Az eredményes oktatásnak, nevelőmunkának köszönhetően 1889-ben a belügyminiszter az iskolát az ország alreáliskoláival egyenrangúnak nyilvánította. A Trefort-féle iskolarendszer szellemének megfelelően engedélyt kapott a hitközség, hogy három évfolyamos középkereskedelmi iskolává szervezze a korábban két évfolyamos iskolát, amely 1895-ben már felsőkereskedelmi iskola néven szerepelt. 1920-ban miniszteri rendelet alapján a három évfolyamú felsőkereskedelmi iskolát négy évfolyamúvá szervezték át. A háborút követő gazdasági helyzet, a nagy világgazdasági válság miatt a fenntartó hitközség nem bírta az anyagi terheket, ezért az intézmény az 1933–1934-es tanévet már a város iskolájaként kezdte meg, Nagykanizsai Felsőkereskedelmi Iskola néven. Új tantervek alapján az 1940–1941-es tanévtől kereskedelmi középiskolaként folytatta működését az intézmény. 1948-tól az állam kezelésébe került. Az 1954–55-ös tanévben kezdődött el a felnőtt kereskedelmi és vendéglátó ipari szakmunkásképzés. 1957-ben az iskola, a 100 éves jubileuma alkalmából felvette Thúry György, Kanizsa vára főkapitányának nevét. Az 1965. évi oktatási reform során megszüntették a technikumokat, helyükre a szakközépiskolák léptek, a technikumtól eltérő képzési céllal. 1976. január elsejével közös igazgatás alá helyezték a szakközépiskolát és a szakmunkásképző iskolát; az új név Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskola lett. 1998 óta felsőfokú szakemberképzés vette kezdetét, kereskedelmi szakmenedzser szakon. A 2000-től működő kereskedelmi, vendéglátó technikusképzés mellett 2001 szeptemberétől idegenforgalmi technikusokat is képzett az oktatási intézmény. 2001-ben az intézmény nevét módosították: Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola. A 2005–2006. tanévtől újabb, érettségire épülő, népszerű szakmával bővült a képzési paletta: 1 éves logisztikai ügyintéző szakmára iratkozhattak be a diákok, 2010 szeptemberétől pedig az élelmiszeripari szakirányon kezdheték meg tanulmányaikat.

Az integráció okai

A következő lépésben tekintsük át, hogy milyen okok vezettek a két iskola integrációjához. Zala megyében az elmúlt esztendőben a középiskolai és szakképző osztályokban a tanulói létszámok az alábbiak szerint alakultak (1. táblázat):

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Gimnázium	4696	4833	4883	5075	5035	4938	4839
Szakközépiskola	8349	8006	7794	7444	7523	7321	6771
Szakiskola	3456	3578	3888	3962	3869	3833	3931
Speciális szakközépiskola	305	304	312	316	324	304	313
Összes	16828	16746	16877	16819	16751	16418	15874

1. táblázat: Tanulói létszámok

Forrás: KSH adatbázis, 2011

Az 1. táblázat adatait értékelve megállapíthatjuk, hogy mind a gimnázium, mind a szakközépiskola esetében a tanulói létszám csökkenése az országos tendenciát követve történt. Látható, hogy a tanulói létszám a gimnázium esetében 2008-ban érte el a csúcspontot, majd 2011-re 9,7%-os létszámcsökkenés történt az elmúlt öt évhez képest. A demográfiai változások során a szakközépiskolai képzés 2005-ben volt csúcsponton, 2011-re 19%-os tanulói létszámcsökkenés történt. Figyelembe véve az új köznevelési törvényt, a szakközépiskolai tanulók létszámában további csökkenés várható. A KSH előrejelzései szerint a Zala megyei tanulói létszám a 2016-os évig csökkenő tendenciát mutat, majd a fordulat a 2017-es tanévtől kezdődően válik érzékelhetővé, amikor a létszámokban egy erőteljes növekedés prognosztizálható. A létszámok alakulását a KSH adatbázisára építve az 2. táblázat segítségével mutatom be (a 2018-as adat a 2011-ben első osztályos tanulókat jelenti).

Év:	2014	2015	2016	2017	2018
Létszám	2425	2425	2330	2360	2440

2. táblázat: Középfokra bekerülő tanulók várható száma (2014–2018)

Forrás: KSH adatbázis, 2011

Az elemzés során azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a Zala megyei középiskolákba jelentkezők száma az országos átlag alatt maradt. Erre utaló adatok láthatóak a 3. táblázatban.

Terület	Gimnáziumi %	Szakközépiskola %	Szakiskola %
Országos	34,6	41,6	23,8
Győr	25	35	39
Zalaegerszeg	29	52	19
Nagykanizsa	33,3	38,2%	28,5

3. táblázat: Jelentkezők %-os aránya képzési típusonként

Forrás: Nagykanizsai önkormányzat Oktatási előterjesztése, 2011

A táblázat adatait értékelve megállapítható, hogy a gimnazisták és a szakközépiskolások aránya is alatta marad az országos átlagnak, aminek következménye, hogy a szakiskolások aránya jelentősen meghaladja az országos átlagot. Az oktatási előterjesztés az integráció legfőbb okaként a képzések koordinátlanságát hangsúlyozta, ami az előterjesztés értelmében szétaprózottsága révén korlátozza a képzési színvonalat, a tárgyi, személyi feltételek fejlesztésének lehetőségét, a fejlesztési források hatékony felhasználását, a gazdaság, a munkaerőpiac igényeivel történő harmonizációt. Az integrált iskola létrehozásának alapvető célja a képzési párhuzamosságok megszüntetése, valamint az iskolák közötti profiltisztítás volt, ami lehetővé tette az egységesebb szakmai elvárások megfogalmazását és intézményirányítást. A fentiekben vázolt intézményátszervezés után a jelenleg meglévő intézményi kapacitás nem csökkent, a jelenlegi intézkedéssorozat részeként intézménymegszüntetésre nem került sor, így a város közoktatási feladatellátásának biztosítása nem sérült, a szakmai szempontok szem előtt tartása mellett a költséghatékonyabb gazdálkodás már középtávon is segítheti a fenntartó önkormányzat finanszírozási kondícióit.

Képzés	Ped. létszám	Tan. csop.szám	Tanuló összesen	9	10	11	12	13	14
4. évf. gim.	26	8	257	63	62	66	66		
Nyelvi előkész.		5	157	32	27	34	37	27	
Ker-Marketing	24	4	133	32	33	34	34		
Közgazd.		4	133	33	32	34	34		
Ker.ügy OKJ		1	26					26	
Gazd.inf. OKJ		1	9						9
Összesen	50	24	731	160	154	168	171	69	9

4. táblázat: Dr. Mező Ferenc Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola szerkezete
Forrás: Nagykanizsai önkormányzat, Oktatási előterjesztése, 2011

A város által megfogalmazott integrációs irányszámokat a 4-es, 5-ös számú táblázatokban mutatom be. A táblázatban is látható, hogy a gimnáziumi oktatáson kívül kereskedelem-marketing és közgazdaságtan-oktatás folyik, emellett az intézmény OKJ-s továbbképzésre is lehetőséget biztosít kereskedelmi ügyintéző, illetve gazdasági informatikus szakmában.

Képzés	Ped. létszám	Tan. csop.szám	Tanuló összesen	9	10	11	12	13	14	
Ker.-Marketing	40	12	138	30	33	37	38			
Vendl.-ideg.forg.			233	34	66	69	64			
Élelm.ipari szakmacsoport			37	37						
Szakiskola Ker-marketing szakmacsoport		6	77	43	34					
Szakiskola Vendl.-ideg.f	21		92	60	32					
Vendéglős		5	59					33	26	
Llogisztikai ügyi.			28					14	14	
Kereskedő			15						15	
Sütő és cukr.			8					8		
Élelm. vegy.eladó		8	31			20	11			
Ruházati eladó			33			13	20			
Cukrász			20				10	10		
Pincér			54			23	16	15		
Szakács			88			39	29	20		
Pék-cukrász			17			17				
Összesen		61	31	930	204	165	218	188	100	55

5. táblázat: Thúry György Kereskedelmi Szakközépiskola, Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakmunkásképző Iskola

Forrás: Nagykanizsai önkormányzat, Oktatási előterjesztése, 2011

A táblázatok adataiból kitűnik, hogy az iskola-összevonások pedagóguslétszám-csökkenést okoztak, de az integrált iskola aktív korú pedagógust nem bocsájtott el; a létszámleépítést a nyugdíjas korú kollegák nyugdíjaztatásával oldották meg. Az oktatás hatékonyságának értékelése során az egyik legfontosabb mutató szám az egy pedagógusra jutó tanulók száma. A 6. táblázatban látható, hogy az egy pedagógusra jutó tanulók száma mindkét intézményben magas. Azonban a két intézmény összesített adatai már kiegyenlítettebb értékeket mutatnak. Az integrált iskola diák/pedagógus mutatója 14,96, mely az EU-s átlagnak megfelelő érték.

Intézmény	Pedagógus létszám	Tanulócsoport száma	Tanulólétszám	Tanulólétszám/Pedagógus létszám
Dr.Mező	50	24	731	14,62
Thúry	61	31	930	15,24
Integrált iskola	111	56	1661	14,96

6. táblázat: Egy pedagógusra jutó tanulói létszám

Forrás: Zala Megyei Szakképzés- Fejlesztési Konceptió, 2011

Az iskolaintegráció nemcsak az oktató kollegák számának a változásával járt együtt, hanem a vezetői létszám is átalakításra került a hatékonyság függvényében. Erre utaló adatokat láthattunk a 7. táblázatban.

Intézmény	Igazgató	Igazgató-helyettes	Gyak okt.vez	Egyéb vezető	Gazdasági ügyvitel
Dr.Mező	1	2	1	1	3
Thúry	1	2	1	2	4
Integrált iskola	1	1	1	3	6

7. táblázat: Vezetői létszám

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

Megállapíthatjuk, hogy az új struktúrában a vezetői létszám alig változott. Az átalakítások felső vezetői szinten 4 főt (1 igazgató, 3 igazgatóhelyettes), egyéb vezetői szinten 2 főt (1 gyakorlati oktatásvezetőt és 1 gazdasági ügyviteli vezetőt) érintettek. A táblázat részletes tanulmányozása során megállapítható az is, hogy 10 pedagógusra jut 1 vezető, ami az országos

átlagnak megfelelő. Az iskolavezetés átalakításának költségvonzatát a 8-as, 9-es, 10-es táblázatokban mutatom be.

Megnevezés	Menny.	Pótlék %-a	Pótlék Ft	Hónapok száma	Összes Ft	Járulék Ft	össz. Ft
Igazgató	2	250	50000	3	300000	81000	381000
Igazgató helyettes	4	150	30000	3	360000	97200	457200
Összesen					660000	178200	838200

8. táblázat: Iskolavezetés költségvonzata az átalakítás előtt

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

A táblázatban látható, hogy az integrálás előtt 838200 Ft volt az iskola vezetésének költségvonzata egy negyedévre vetítve. Az összevonás után történt átalakítások következtében ez az összeg 1028700 Ft-ra emelkedett, amit az alábbi táblázatokban mutatok be. A költségnövekedés annak tudható be, hogy az átalakítások után a vezetői pozíciókhoz magasabb béreket rendeltek.

Megnevezés	Menny.	Pótlék %-a	Pótlék	Hón. száma	Összes Ft	Járulék Ft	Össz. Ft
Főigazgató	1	300	60000	3	180000	48600	228600
Főigazgató helyettes	1	250	50000	3	150000	40500	190500
Intézményegy. vezető	1	250	50000	3	150000	40500	190500
Intézményegy. vezető helyettes	1	150	30000	3	90000	24300	114300
Tagiskola vezető	1	250	50000	3	150000	40500	190500
Tagiskola vezető helyettes	1	150	30000	3	90000	24300	114300

9. táblázat: Az iskolavezetés költségvonzata az összevonás után

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

	Összes	Járulék	Mindösszesen
Összesen	810000 Ft	218700 Ft	1028700 Ft

10. táblázat: Az integrált iskola költségvonzatának összesítése

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

Várható becsült megtakarítások

Az iskolaintegráció a 2011–2012-es tanévben mintegy 6 millió Ft-os megtakarítást eredményezett a munkabérek tekintetében oly módon, hogy a 2011. évben 1 610 340 Ft, a 2012. évben 4 831 020 Ft volt a megtakarítás.

A megtakarítások a nyugdíjazott kollégák bérmegtakarításából és annak járulékaiból keletkeztek. További hosszú távú megtakarításra ad lehetőséget az üresen maradt iskola bérbéradása. Az üressé váló épületet a város értékesíteni tudja, ami a költségvetés számára további bevételt jelenthet. A Thúry György Kereskedelmi, Vendéglátó és Idegenforgalmi Szakképző Iskola teljes épületegyüttesének 2003. évi becsült értéke az Önkormányzati Ingatlanvagyonkataszter nyilvántartása alapján 491 722 E Ft; a teljes épületkomplexumhoz viszonyítva a felszabaduló épület becsült értéke kb. 170 000 E Ft. Az intézmény működési költségei ezen épület üzemeltetési költségeivel is csökken, ami megtakarítást fog eredményezni. A 2013. szeptember 1-je óta érvényben lévő új köznevelési törvény értelmében, a 2013–2014-es tanévben órakedvezmények és túlórapótlékok kifizetésére nincsen lehetősége a foglalkoztatotoknak. Az így keletkezett megtakarításokat a *11. táblázatban* mutatom be.

Megnevezés megszűnő státusz	Menny.	Pótl. alap %	Pótlék Ft	Hónapok száma	Össz. Ft	Járulék Ft	össz. Ft
Munkaközösség vezetői pótlék	10	12	2400	3	72000	19440	91440
Gyakorlati- okt.vezetői pótl.	1	150	30000	3	90000	24300	114300
Gazdasági titkári pótlék	1	150	30000	3	90000	24300	114300
Megszűnő órakedvezm.	Heti óraszám	Hetek száma			Összesen	Járulék	Mindössz.
Gyakorlati - oktatásvezető	11	12			271524	73311	344835
Közalkalmazotti tanács	5	12			123420	33323	156743
Összesen					646944	174676	821618

11. táblázat: Megtakarítások alakulása

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

A 12. táblázatban az intézmény megtakarításainak összesítést mutatom be.

	Megtakarítás	Pótligény	Összes
Álláshelyek, pótlékok, órakedvezmények költségvonzata	821618 Ft	-	+ 821618 Ft
Iskolavezetés átalakításának költségvonzata	-	195000 Ft	- 195000 Ft
Mindösszesen	821618 Ft	195000 Ft	631118 Ft

12. táblázat: Megtakarítások összesítése

Forrás: saját adatgyűjtés iskolai kimutatások felhasználásával

A fenti táblázatok alapján a Dr. Mező Ferenc–Thúry György Gimnázium és Szakképző Iskola megtakarításainak összege 631118 Ft, ami az intézmény költségvetéséből elvonásra került.

Interjú-eredmények

Az interjú az integrált iskola főigazgatójával készült. Főigazgató úr 1988-ban kezdett tanítani a Dr. Mező Ferenc–Thúry György Gimnázium és Szakképző Iskolában; 1995. óta igazgatója az intézménynek, 2011-ben az integrált iskola főigazgatójává választották. Az interjú során megkérdeztem az integrált iskola főigazgatóját az átalakítással kapcsolatos ok-okozati összefüggésekről, azok szükségességéről. Az iskolaintegráció okaként az új főigazgató elsősorban a középfokú oktatásba belépő tanulók számának csökkenését nevezte meg. „Demográfiai hullámvölgyről” beszélt, amellyel az ország összes középiskolája szembesül évről évre, és ez egyben a nagykanizsai beiskolázás problémája is. Úgy véli, a gyermekszületések számának a csökkenése nagyon sokáig érezhető lesz az oktatás minden szintjén. Az integrációt megelőző hatástanulmányok elkészítésével kapcsolatban igazgató úr kitért arra, hogy 2009-ben készítette el a hatástanulmányt a Központi Statisztika Hivatal honlapján elérhető adatok, valamint a 2006-os beiskolázási adatok felhasználásával. Kalkulációját arra alapozta, hogy a 2006-ban született gyermekek 2020-ban fognak bekerülni a középiskolákba, és körülbelül 2024-ig számolhatnak velük a középfokú oktatás során. Természetesen számolt azzal is, hogy lesznek átfedések, mivel nem minden 14 éves fog bekerülni azonnal középiskolába. Példaként említette azokat a diákokat, akik 8 évesen kezdik el az általános iskolát, illetve a tavaszi születésűeket, akik évvesztesként később kezdik meg tanulmányaikat. Ezt az elemzést használta fel a város is, amely előterjesztésre került a városháza oktatási bizottságához. Főigazgató úr megosztotta az integrációval kapcsolatos véleményét is, amelyben hangsúlyozta, hogy nem tartja

szerencsésnek az iskolaintegrációt, mégis, a költségek megtakarítása miatt, elengedhetetlen volt egy ilyen mérvű intézkedés végrehajtása. Természetesen sem a kollegák, sem a diákok nem örültek az átalakítás gondolatának, hiszen minden iskolának megvan a saját identitása, értéke. Az összevonás gondolata és végrehajtása nem példa nélküli a városban. Példaként említette főigazgató úr a Zsigmondy és a Széchenyi iskolák összevonását is, ahol az integráció, kisebb zökkenőktől eltekintve, simán lezajlott. Interjúalanyom elmondása szerint az integráció itt is sikeresen lezajlott; bár mindenkinek fájt, de nem voltak tüntetések, demonstrációk és komolyabb tiltakozások. Az integrációt követő változásokkal kapcsolatban elhangzott, hogy az átalakítás természetesen járt változtatásokkal, de elbocsájtással, bérmegvonással nem. Interjúalanyom véleménye szerint az összevonásnak a gazdasági előnyökön felül számtalan pozitív kicsengése van, amelynek elsődleges élvezői az integrált iskola pedagógusai. Ennek magyarázataként igazgató úr a korábban már említett demográfiai hullámvölgyre tért ki újból, amely jelenleg nehéz helyzetben tartja az általános és középiskolákat. Elmondása szerint a létszámcsökkenés egyenes velejárója az iskolaintegráció, az iskolabezárás, továbbá mindazok a társadalmi-gazdasági következmények, amelyek egy ilyen mértékű lépés meghozatalára kényszerítik az oktató-nevelő intézményeket. Egy középiskolai ellátási hely megszűnése pedagógus-elbocsájtásokat generál. Az integráció végrehajtása közben igyekeztek humánosan megoldani az oktatási, foglalkoztatási kérdéseket, így egyetlen munkahely megszüntetésére sem került sor. Sokan már az összevonás előtt kerestek más munkahelyet maguknak a Piaristáknál vagy egyéb helyeken. Ezzel csökkent a pedagógusok száma, helyükre pedig nem vettek fel senkit, így orvosolni lehetett a gyerekszám csökkenését.

Ha iskolaintegrációra kerül sor, akkor természetesen nemcsak előnyökkel kell számolni; előfordulhatnak olyan hátrányos következmények, amelyek nem voltak előre láthatóak. A következő kérdésem az iskolaintegráció hátrányaira irányultak. Főigazgató úr válaszában elmondta, hogy minél nagyobb egy nevelőtestület, annál nehezebb szervezni az oktató-nevelő munkát. Az integráció óta még mindig fennállnak azok a széthúzási jelleget mutató viselkedési formák, amelyek az eredményes munkát nehezítik. Példaként említette azokat a dolgozókat, akik nem kommunikálnak egymással, ebből természetesen vannak viták, főleg most, hogy az intézmények összevonása után a tantervet is módosítani kellett, amelyben a nevelőtestület együttműködésére volt szükség, ami nem minden esetben történt meg. Másik problémaként a szervezési nehézségeket említette. Nehezen tudják például megoldani, hogy egy közös nevelőtestületi értekezletet tartsanak, abból kifolyólag, hogy nincs az értekezlet megtartására alkalmas helyiségük, ahol mind a 104 kollegájuk le tudna ülni, s ehhez hasonló jellegű az a

probléma is, hogy nem tudnak tartani közös ünnepeket, ahol a 104 pedagógus és az 1550 gyerek közösen elférne. Minden integrációnak vannak hiányosságai, amelyet az iskola hatékony működése elősegítése érdekében meg kell oldani. Lehet ez bármely jellegű változtatás, megszüntetés, de sok esetben elkerülhetetlen a változtatások szükségessége. Így a következő kérdésben arra voltam kíváncsi, hogy az integrált iskola főigazgatója az összevonás tapasztalatai alapján milyen változtatásokat eszközölné a hatékonyabb működés érdekében. A válaszában a főigazgató úr a bizonytalanságok megszüntetésének fontosságát hangsúlyozta. Példaként említette, hogy azt sem tudják, mi fog történni a gimnáziummal, mivel a jelenlegi hatályos jogszabályok alapján a gimnázium nem maradhat fent a szakképzőben, ez ugyanis csak akkor lenne lehetséges, ha több lenne a gimnáziumi osztály, mint a szakképzői osztály (3/4 részének kellene lennie a gimnáziumnak, és csak 1/4 a szakképző osztály).

Összegzés

Dolgozatom megírása során részletes vizsgálatokkal igyekeztem betekintést nyerni a nagykanizsai Dr. Mező Ferenc–Thúry György Gimnázium és Szakképző Iskola működésének hatékonyságába, az iskolaintegráció szükségességére, az iskolaintegráció pozitív és negatív hatásaira. A célkitűzésben megfogalmazott célok elérése érdekében primer és szekunder adatforrásokra támaszkodtam. Primer információs forrásként egy általam összeállított interjúcsomagot használtam fel, amelyben az átalakítással kapcsolatos ok-okozati összefüggésekről, azok szükségességéről tájékoztam az integrált iskola főigazgatójától. Az interjú során megállapítást nyert, hogy sem a tanárok, sem a diákok nem örültek az átalakítás gondolatának, de belátták, hogy a költségek megtakarítása miatt elengedhetetlen egy ilyen mérvű intézkedés végrehajtása. Az integráció miatt egyetlen munkahely megszüntetésére sem került sor. Az integráció hozadékaként említhetjük a hatékonysági mutatók kismértékű javulását, így például javult az egy pedagógusra jutó tanulói létszám, illetve a vezető-alkalmazotti arány.

Az összevonásnak a költségmegtakarításon felül voltak hátrányai is. Példaként említhetjük a két tanári kar közötti komoly belső feszültséget – abból adódóan, hogy más és más a két iskola identitása – vagy a szervezési nehézségeket a megnövekedett alkalmazotti létszámból kifolyólag. A szekunder adatok feldolgozása során igazolódott, hogy amíg a feleslegessé váló épületet nem tudják értékesíteni, illetve bérbe adni, addig az integráció nem jár jelentős mértékű költségmegtakarítással. Az előrejelzések szerint 2017-től a tanulói létszám ismét növekedni fog, így a feleslegessé váló épületet nem érdemes értékesíteni, hiszen az újra növekvő

gyermeklétszám miatt ismét szükségessé válhat. A legésszerűbb megoldás jelen helyzetben az ingatlan bérbeadása lenne.

BIBLIOGRÁFIA

- Kanaki Anna: *Amikor az iskola is megbukik*. In: Eduline honlapja [online] http://eduline.hu/kozoktatas/2010/10/29/20101026_iskolabezaras_botrany
- Pedagógiai program*: Dr. Mező Ferenc–Thúry György Gimnázium és Szakképző Iskola [online] http://www.mfg.hu/letoltesek/pedagogiai_program_2013.pdf 6-7. pp. [2012.05.13]
- Dr. Mező Ferenc–Thúry György Gimnázium és Szakképző Iskola: *Iskolatörténet*. Az iskola honlapja [online] <http://www.kerikanizsa.hu>
- Zala Megyei Szakképzés- Fejlesztési Konceptió. [online] <http://www.zmkik.hu/hu/letoltes/7961/15f1f>

KÖMÜVES, ZSOLT

INVESTIGATING THE REASONS FOR THE INTEGRATION OF SCHOOLS IN NAGYKANIZSA

In my study I am searching for the answer on the question what economic considerations or organizational transformations justified the integration of two significant schools in Nagykanizsa. My study reveals the economic reasons for the integration as well as the correlations. Besides the economic research the aim of the study was to show how the teachers of both schools were affected by the integration. As a consequence of this complex research I have discovered cause and effect relationships and offer suggestions on a more effective operation.